NĂM THỨ MƯỜI HAI ⊜ SỐ THỨ 2415 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ HAI 6 và THỨ BA 7 AVRIL 1925

RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.60	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m055 de largeur
Une seule insertion . . . 0$30 la [illegible]
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion . . . . 0$15 [illegible]
Réclame dans la 1re page . . . [illegible]
Annonces judiciaires et légales . [illegible]
On traite à forfait pour les contrats importants

DÉPÔT LÉGAL
N° 3/04

Lại sắp đến mùa bàu cử đây

Từ khi có chính-phủ Bảo-hộ đem cái chế-độ bàu cử là một cái chế-độ dân-trị đã thông hành mà thật có thành-hiệu ở khắp các nước văn-minh tiên-tiến đời nay kiến thiết ra ở xứ mình, các thành-phố lớn như Hà nội, Hải-phòng, Sài-gòn v. v. có hội-viên thành phố giúp quan xã-trưởng Tây mà trù-hoạch thống-trị mọi việc hưng lợi hay trừ tệ trong thành-phố cho nhân dân, cứ ba năm lại một lần bàu cử, cũng cùng với hội-viên tư-vấn các kỳ hạt, hội viên kỳ-hào các tỉnh lỵ, hội-đồng hương-chức các làng cải-lương mà cùng một cái thể-lệ là để nhân-dân tự kén chọn lấy người đại-biểu thay mặt mình lo liệu việc công, mà từ đấy đến nay, ở trong xứ ta thuỷnh-thoảng lại có một hồi náo nhiệt xôn-xao, người ta thường gọi là mùa bàu cử; nay hội-viên cũ các thành-phố đã đến kỳ bàu lại, thế là ta lại sắp gặp tới một mùa bàu cử nữa đây.

Cái kết quả mùa bàu cử này thế nào chưa có thể biết trước được, nhưng muốn đoán cái kết quả sau này tốt hay là xấu, thì ta hãy phải xét đến cái lúc đầu gây nên cái kết-quả ấy thế nào đã. Việc bàu cử mà kén chọn đắc nhân ra thì là kết-quả tốt, kén chọn phi nhân ra thì là kết-quả xấu; cái lúc đầu gây nên cái kết quả ấy tức là lúc nhân-dân bắt đầu lựa chọn lấy người đại-biểu cho mình; người chủ-trương gây nên cái kết quả ấy tức là những người có phiếu được đi bàu cử.

Nay việc bàu cử hội-viên thành phố, về phương-diện người Tây thì không phải việc ta bàn tới, ta chỉ bàn về phương-diện người ta; ta bây giờ kén chọn lấy người đại-biểu cho ta trong hội-đồng thành phố thế nào là đắc nhân mà thế nào là phi nhân. Kể cái chức quyền một ông hội-viên thành-phố như ở các thành-phố những nước văn-minh, dân trí đã rộng, nhân tài đã nhiều, thì bao nhiêu việc lợi trong thành phố nên làm, bao nhiêu việc tệ trong thành-phố nên bỏ là cái chức-vụ phải làm mà là cái quyền hạn được làm của ông hội-viên thành phố cả; thu nhập thế nào là công bằng, chi xuất thế nào là tiện lợi, từ việc giáo-dục, việc công-thương, việc giao-thông, việc cảnh sát, việc vệ-sinh phòng bệnh, việc tuất nạn cứu tai, cho đến việc kiều chính phong-tục cho thuần lương giữ gìn tài-sản tính-mệnh của nhân-dân cho chắc-chắn, nói tóm lại là phàm việc gì có ích chung cho dân thành-phố phải lo làm cho đủ, cho thành, phàm việc gì có hại chung cho dân thành-phố phải lo bỏ cho được cho hết, làm một ông hội-viên-thành-phố mà không đủ cái học-thức, cái kinh-lịch, cái tài-lược, cái công-tâm công-đức như thế, là cái người máy gật đầu, cái bù-gin kín ghế cả mà thôi; ta có kén chọn được hạng người như thế mới là đắc nhân mà không thế tức là phi-nhân vậy. Tuy hội-viên ở xứ ta với hội-viên ở các nước có khác nhau một tí, nhưng thiết-tưởng đã có cái chế độ nghị-hội, đã gọi là một ông hội viên nghị-hội nọ, nghị-hội kia, đành rằng nghị-hội mình chỉ mới là cái trường chính-trị tiểu tập thật, hội-viên mình chẳng qua là một tên học-trò đồng-ấu trong trường ấy thật, mà cũng phải có cái tư-cách người học-trò cho xứng đáng, có cái công-phu tiểu tập cho tinh chuyên, nói cũng phải cho trúng lý trúng-tình, rạch-ròi gãy-gọn, nghe cũng phải cho biết công biết việc, am-hiểu rõ ràng; việc lợi hại cũng phải chỉ-trần; sổ thu chi cũng phải kiểm soát, chứ ta cũng không lẽ vì bữa trệc, chầu hát, năm ba đồng bạc, một vài bao chè, hay chiều ý người nọ nể mặt người kia mà bán rẻ cái phiếu đi bàu cho những kẻ vô tài vô học, tự lợi tự tư để làm phỗng thịt giữa chốn nghị trường, bêu dếu cả cái nòi giống văn-vật thanh-danh, thiên-hạ bĩu môi mà chế nhạo cho rằng: cái giống người gì mà có miệng như câm, có tai như điếc, bậc đứng ra đại-biểu cho bảng vạn con người nó mà như thế đấy thì cái đám nhung-nhúc hàng vạn con người đó nó đến bậc nào! Ấy là chưa kể lại còn xuất xử lắm điều « hay », nào đi luồn đi lọt, đi lễ đi van, vác cái danh-nghĩa đại biểu cả nhân-dân Việt-Nam mà khúm-núm kêu cầu lấy cái danh này lợi khác, lại còn bôi tro bôi nhọ đến thế nào nữa kia; ta kén chọn mà lỡ ra phải thế thì thật là phi nhân mà cái kết quả bàu cử thật là xấu vậy.

T.

Tin Trung-hoa

Đường-kế-Nghiêu ở Vân-nam

Đường kế-Nghiêu có thông điện nói rằng: Đại-nguyên súy ở Bắc-kinh đã mất rồi thì bây giờ bao nhiêu những công việc còn dở dang, đều ở chúng ta phải nhận trách nhiệm cả. Vậy xin lấy ngày 18 mars, nhận chức phó nguyên-súy. Đường muốn kíp nhân dịp này để làm lĩnh-tụ tiền tỉnh ở miền Tây-nam. Nhưng mấy hôm nay Hồ-hán-Dân ở Quảng đông lại cùng với các yếu nhân thông điện kể tội Đường và ngăn không muốn để cho Đường vào Quảng-châu. Nếu vậy thì cái chí nguyện của Đường cũng chưa thành ra sự thực được.

Tòa nội-các Bắc-kinh

Có tin tòa nội-các lại muốn tổ chức lại, định cử Khương-đăng-Tuyển thay Ngô-quang-Tân làm tổng trưởng bộ lục-quân, Hùng-hy-Linh thay Lý-tư-Hiệu làm tổng-trưởng bộ tài-chính. Còn các bộ khác chưa thấy nói ai thay cả.

Viếng Tôn-Văn

Ngày 26 mars tại Bắc-kinh các giới kéo nhau đến trung ương công-viện làm lễ viếng Tôn Văn, ai nấy đều tỏ lòng thương tiếc. Khi làm lễ có mở cái máy nói về chủ-nghĩa diễn-thuyết của Tôn-Văn.

Đốt súy-phủ báo thù chồng

Sau bữa quân Trần bị quân Tôn đánh thua, Trần-quýnh-Minh phải bỏ súy-phủ ở Hải-phong mà chạy, thì mấy hôm sau súy phủ bị cháy tan tành cả. Người ta nghi là Hứa-sùng-Trí dung túng quân sĩ làm càn, nhưng sau mới biết là chính tay một mụ đàn bà vì báo thù cho chồng mà đốt. Nguyên chồng mụ ấy trước kia làm lĩnh-tụ một đảng dân-quân nhưng tính khí hung tàn và hay làm sự phi pháp, lúc bấy giờ Trần-quýnh Minh làm tỉnh-trưởng Quảng-đông lập mưu bắt đem bắn chết. Từ đó mụ có lòng căm tức muốn hại Trần, nhưng không có dịp nào, may nhân lúc quân Tôn và quân Trần khai chiến, mụ bèn xin với tổng-tư-lệnh là Hứa-sùng-Trí cho theo đi trận. Lúc quân Hứa đánh được Hải phong, mụ bèn xông ngay vào súy-phủ để tìm giết gia-quyến Trần-quýnh-Minh, nhưng đều đã trốn được cả rồi. Mụ không làm thế nào được, bèn xin với Hứa cho đốt súy-phủ cho bõ hờn. Song Hứa không cho, mụ lại càng căm tức quá. Mấy hôm sau nhân Hứa dời quân ra đóng ở Lục-phong, mụ bèn thừa cơ nói dối là vâng mệnh Hứa, sai bộ-hạ chất các đồ dẫn hỏa và tưới dầu vào đốt, chỉ trong chớp lát một cái súy phủ nguy-nga tráng-lệ đã biến thành một đống tro tàn. Hứa nghe tin sai quân đội đến cứu thì không còn gì nữa.

Âu-châu điện-tín

Vô-tuyến-điện Cavite
Ngày 4 Avril 1925

Việc khởi-loạn ở nước Thổ

Tin Constantinople. — Quân nước Thổ tiến tới giữa chỗ địa-hạt quân Kurdes khởi nghịch, đánh được mấy nơi quan trọng, rồi dừng lại không tiến lên nữa.

Người Nga ở đảo Sakhaline

Tin Moscou. — Có tin rằng nước Nga đã kéo cờ trên đảo Sakhaline, vì theo như giao-ước Nhật-Nga mới đây, thì đảo ấy người Nhật giả về người Nga.

Vô-tuyến-điện Indopacifi
Ngày 5 Avril 1925

Nghị-viện với cái chánh-sách tài chánh của tòa Nội-các

Chánh đoàn xã hội cấp tiến tại thứ dân nghị-viện ưng thuận mọi lời tuyên bố của quan Herriot, nhất là về việc giải-quyết cái vấn-đề bộ đại-sứ ở giáo-hội đô-thành. Cứ như cái chương-trình tài chánh của quan Herriot, thì ngài định đặt một khoản thuế dài năm về tư-bản, thiến cho các những tư-bản đã thành-lập rồi mới phải chịu thuế, còn những tư-bản đương gây dựng thì không phải chịu thuế.

Chánh đoàn tả đảng cấp tiến biểu đồng tình với ông Loucheur về lời ông nói không nên ưng khoản đánh thuế tư-bản.

Chánh đoàn xã-hội định đến ngày thứ ba này các tả đảng sẽ họp đại hội đồng để bàn về cái chương trình tài chánh của tòa Nội-các.

Việc cai-trị nước Đức

M. Braun nhận chức tổng trưởng tòa Nội các Phổ lỗ sĩ.

Các chánh đảng trung-ương, dân chủ, và xã-hội hiệp lực để tán trợ cho M. Marx ứng cử tổng thống nước Đức.

Nước Nhật đóng tàu

Có tin rằng Nhật-bản đóng 22 chiếc tàu chiến. Trong số ấy có 8 cái về hạng nhất, 3 cái về hạng nhì, 10 cái tàu phóng ngư-lôi và một cái chở máy bay, 22 chiếc tàu ấy cộng là 125.000 tấn.

Điện báo Havas
Ngày 3 Avril 1925

Nguyên lão nghị viện với tòa Nội-các

Báo *Figaro* nói độ trong một tuần lễ nữa nguyên lão nghị-viện sẽ đánh đổ tòa Nội-các.

Nhưng nếu vậy thì tình thế lại xoay đến phải giải tán nghị viện. Nhược bằng muốn tránh việc ấy thì đành phải ưng bàn đến các phương-sách của quan Herriot nghĩa là việc đánh thuế tư-bản.

Báo *Echo de Paris* đoán rằng nguyên lão nghị-viện không ưng-chuẩn các bản dự án của chánh-phủ.

Báo *Figaro* nói xem việc M. de Monzie dự vào tòa Nội-các, thời rõ tòa Nội-các có ý muốn làm nhẹ bớt cái chánh-sách đối về việc bộ đại sứ ở giáo hội đô-thành đi.

Báo *Matin* nói đảng cấp tiến ở thứ-dân nghị-viện phản đối việc đánh thuế tư bản, nhưng nhiều báo nói M. de Monzie không biểu đồng tình về việc đánh thuế tư bản, và có ý đề xướng một phương sách khác.

Ngày 5 avril 1925

Quan Millerand trúng cử nguyên lão nghị viện

Quan Millerand trúng cử nguyên-lão nghị-viện. Số phiếu được 520.

HÀI ĐÀM

Con mắt tinh đời

Một quan viên nghiện đi hát, chị em biết vậy, hãm bóng ngay mấy câu rằng:

Tơ hồng một mối ai xe
Con đường bốn-tầu một nghề một vinh
Lọ là cẫn cạnh đua tranh
Nhờ ơn mưa móc phi tinh có phen.
Tân-trào tiêm nhiễm càng quen
Phong lưu phú quý có tiền khôn mua
Nhớ tự bao giờ!

Cuồng sỹ

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nhờ quí-báo làm ơn chỉ giáo cho tôi việc sau này: Tôi có một người anh họ về bên vợ tôi, nhân khi trong gia đình gặp lúc khốn đốn, có đứa con gái 14 tuổi mà cậy người thân nói với tôi để cho nó làm con nuôi tôi và nhờ tôi một món tiền để tiêu đỡ túng Khi ấy có làm giấy bút tích của người em ruột ông ấy và ông có con gái có ký chữ vào cả giấy cho tôi để làm tin, hiện giấy ấy tôi còn giữ, mà đứa con gái ấy bây giờ tôi nuôi được mấy năm trông đã khá, thì lại tự tiện vợ chồng ra bắt con về ý lại muốn bán nơi khác mà không nói gì với tôi cả và tôi đã tìm đòi nhiều lần rồi mà cứ thoái thác ra điều này điều khác mà khất lần mãi nay đã quá bốn tháng rồi mà cứ giữ ở nhà, còn việc tôi tìm đòi thì cứ lờ đi mà không nói gì cả. Vậy việc này tôi có thể thưa cáo vào đâu được không và có thể bắt nó được không? nhờ quí báo chỉ giáo rõ cho biết, cảm ơn lắm.

TRẢ LỜI. — Cứ như lời hỏi trên kia thì việc này là việc mua bán, mà mua bán người thì có luật trừng trị. Thiết tưởng ông đừng nên đòi hỏi gì nữa là hơn vì cả người mua lẫn người bán đều có tội. Luật Hình ở Bắc-kỳ có định phạt về việc ấy như sau này:

Điều 211. Người nào xét quả đã đem bán một người trong họ mình thì phải tội khổ sai có kỳ hạn.

Điều 212. — Người nào đem bán hoặc nhường lại, hoặc điển-chấp, hoặc tô-tá một người đệ-tam, không cứ là có lấy tiền hay không đều phải phạt giam từ 6 tháng đến 2 năm.

Người nào mua hoặc chịu người ta nhường lại, hoặc điển-chấp tô-tá một người đệ-tam cho mình cũng đồng tội.

Điều 213 — Thuộc về các trường hợp nói ở hai điều trên thì giá bán hoặc tiền cầm tiền thuê đã thu nhận hay là định trong hợp-đồng không cứ thế nào, đều phải tịch một.

Xem như vậy thì còn nên thưa kiện làm gì.

Tự do diễn đàn

Bàn thêm về quan mình với dân mình

Nay tôi được nghe mấy lời trong quí-báo: Quan mình với dân mình, thực biết lòng tác-giả có ý phù-trực lấy quan-phẩm khiến cho người ta như đương trong giấc ngủ, chợt nghe một hồi chuông báo thức ở bên tai, mở mắt trông các thế-giới văn minh đời nay; người trên bảo kẻ dưới, kẻ dưới theo người trên, đổi những tính-chất hủ bại cũ mà gây nên một nền chính-trị tốt, quan mình cũng phải tận chức chẳng nỡ áp chế hạ dân, mà dân mình cũng phải tri phận, hết thảy tùy tùng thượng quan, quan với dân hô ứng như trong một nhà, như cha con anh em, những thói quan ăn tiền dân, dân lễ tiền quan, biến thành ra cái tục tốt quan thanh dân an, thượng-hòa hạ-mục cả, như vậy chẳng là hay lắm ru?

Than ôi, quan cũng ở dân mà ra, cũng cùng nhau chung một giọt máu đào rất liên-lạc, rất mật-thiết, há rằng quan hết thảy toàn thâm nhiễu dân, dân hết thảy đều ta-oán quan đâu! lời cổ-ngữ có nói: « Quan bất tại ngu », lại có câu: « Dân chi ngu nhi thần », quan cũng có người biết bổn-phận làm quan, dân cũng có người biết bổn-phận làm dân, nhưng tựu trung những người không giữ trọn bổn-phận để đến nỗi quan mang tiếng ác, dân mang tiếng điêu, thì thật là đáng buồn mà đáng tiếc vậy.

Nước ta xưa nay vẫn theo quân-chủ, đặt quan để thay vua trị dân, mà dân sợ quan là sợ mệnh-lệnh của vua; làm quan đủ tư cách cũng khó. Xem như các bậc tiên-đạt ngày trước, làm quan chỉ giữ danh-giá với triều-đình, có ba chữ: « thanh cần thận », đủ đối với dân không thẹn thùng gì. Cứ như mắt ta trông thấy, làm quan đến ngự sử, án sát về hưu, chưa có một cái nhà nào to, ấy khó thế, đến nay vẫn còn tiếng thơm ở dân làng, những bực quan ấy, đáng sùng bái, đáng kỷ-niệm đời đời, song nghĩ cho kỹ xem, quan mà lấy tiền dân nhiều, thực chỉ đủ làm hại các cậu ấm mất cả tư tưởng, mất cả chí-khí, mất cả học-hành, bao nhiêu tấn xú-kịch đã bày ra trước mắt, người mình vẫn rằng không biết chữ rằng: «tích kim vị tất năng thủ», đồng tiền có ở nhà nào lâu đâu, dẫu đem lụng xấu mà vơ-vét cũng vô-ích.

Chỉ khổ dân mình ít người được đủ cách làm dân: trên bảo dưới không nghe, có kẻ khách khí mua chuộc hư danh, mất cả điền địa, có nghe xúi sinh ra kiện cáo, đói rét vợ con, ấy gàn hủ như thế; thậm chí có việc, quan không hề nghĩ đến sự yêu-sách, mà dân cứ mang tiền vào hai khê, quan lấy thì lòng dân mừng vui, như thế có phải là dân mình chưa đủ tư cách và làm hại cái đức tính của quan mình không?

Sao dân không biết bảo cử, việc hòa giải, nhà nước đã định quyền cho hương hội mình, thì dân mình chắc có quyền định đoạt đó, mất tiền cho ai cũng vô ích, chắc quyền quan áp chế như ngày xưa, buổi này thì cũng giảm Kìa luật pháp nghị định như đuốc soi trước mặt, dân quyền chắc khỏi biết là như ng nào, mong rằng người trên phải bảo, người dưới cho trung tín, người dưới phải theo người trên cho thành tục mới có thể trong nước nhà tiến hóa được mau, chứ quan tham quan ác, cũng chẳng ngại gì, hễ dân mình khôn, biết giữ luật phép, quan dẫu tham ác chẳng phải hóa làm từ thiện hay sao.

Đinh-viết-Tính

Xuân thủ đàm ân

(Tiếp theo)

Các viên-chức tổng lý có tên sau này đều được thưởng về dịp xuân thủ năm nay:

Thái-bình

Tùng cửu phẩm văn giai (9.2)

MM Lại-Uân, lý trưởng làng Kiến-hạ, tổng Xuân-vũ, phủ Kiến-xương.

Lại-biên-Ngọc, lý trưởng làng Viên-hạ, tổng Xuân-vũ, phủ Kiến-xương.

Bùi-quang-Hải, lý trưởng làng Lai-trì, tổng Xuân-vũ, phủ Kiến-xương.

Tô-xuân-Hải, chánh hương hội làng Đại-hoàng, tổng Đại-hoàng, huyện Tiền-hải.

Ng-năng-Uẩn, chánh hương hội làng Thượng-bài, tổng Thượng-bài, huyện Duyên-hà.

Trương-văn-Tuấn, chánh hương hội, làng Chính-phò, tổng An-bồi, phủ Kiến-xương.

Vũ-Quát, phó hương hội Chính-phò, thôn Nại, tổng An-bồi phủ Kiến-xương.

Đinh-văn-Tô, thủ quĩ làng Chính-khò, tổng An-bồi, phủ Kiến-xương.

Ng-Chi, thủ quĩ làng Lương-cư, tổng Quỳnh-ngọc, huyện Quỳnh-côi.

Phan-đức-Hoành, chánh tổng An-xá, làng Hiệp-hạp, huyện Duyên-hà.

Phan-Đang, chánh tổng An-la, làng An-vinh, phủ Tiên-hưng.

Ng-văn-Khoai, chánh tổng Cung-hoai, làng Thiên-quang, phủ Thái-ninh.

Ng-Đễ, chánh tổng Lịch-bài, làng Lịch-bài, huyện Vũ-tiên.

Trần-đình-Tuân, chánh tổng Thái-phú, làng Thái-phú, huyện Vũ-tiên.

Tống-văn-Thu, chánh tổng Thượng-tam, làng Tam-phương, phủ Thái-ninh.

Ng-Bửu, chánh tổng An-đinh, làng An-lanh, huyện Thụy-anh.

Đỗ-duy-Kỳ, chánh tổng Bình-cách, làng Duyên-hà, huyện Đông-quan.

Lê-đắc-Giáp, phó tổng Đào-xá làng Lòng-khê, huyện Phụ-dực.

Trần-văn-Mô, phó tổng Tống-xuyên, làng Thương-phu, huyện Đông quan.

Bùi-văn-Ruật, lý trưởng làng Thọ-vực tổng Phương-quan, huyện Đông-quan.

Nguyễn-huy-Chước, lý-trưởng làng Xuân-trúc, tổng Thanh-c lên huyện Thụy-anh.

Trần-Điền, lý trưởng làng Thọ-vực tổng Phú-thọ, phủ Tiên-hưng.

Hà-thọ-Đốc, lý trưởng làng Đông-đồng, tổng Đông-động, phủ Thái-ninh.

Nghị-định-Phú, lý trưởng làng Bá-thôn, tổng Phú-thị, thủ Tiên-hưng.
Ng huy-Vy, lý trưởng Tuân-canh, tổng Lạc thị, huyện Hương-nhân.
Ng-hữu-Hạ, lý trưởng làng Canh-nông, tổng Can-nôn, huyện Du-yên-hà.
Ng-huy-Tiêu, lý trưởng An lộ, tổng Trác-nội, phủ Thái-ninh.
Ng-văn-Ngại, làng Nhâm-làng, tổng Bần-yê, huyện Hưng-nhân.
Mai-Triều, lý trưởng làng Tăng lu, tổng Vong-lộ, huyện Phụ-dực.
Vũ-xuân-Hữu, lý trưởng làng Đông-đài, tổng Lê-điền, huyện Thư-trì.
Đỗ-văn-Hòa, lý trưởng làng Xuân-bang, tổng Tịnh-lung phủ Kiến-xương.
Phạm-xuân-Bảng, lý trưởng làng Lộc-quy, tổng Khê-kiều, huyện Thư-trì.

Hài-kịch

Cái áo của ông trạng-sư Bá-tâm-Linh

Ông trạng-sư Bá-tâm-Linh cứa nhà tha h bạch đến nỗi quần áo tiêu-tụy mà không có thể mọy được bộ quần áo mới.

Bà Bá-tâm-Linh. — Kìa ! ông đấy ư ?

Ông Bá-tâm-Linh. — Phải ! Tôi đây.

Bà Bá-tâm-Linh. — Trông y-phục ông mà não cả lòng !

Ông Bá-tâm-Linh. — Ấy... Sy cũng vì bộ quần áo tiều tụy này nó làm giảm giá của con nư i.

Bà Bá-tâm-Linh. — Trông ông rõ xơ xác như vỏ ; thiên hạ lại nói rằng vì ông như vậy mà có ai ngắp nghé con bé nhà ta họ cũng phải e áo.

Ông Bá tâm Linh. — Bà nói không sai chút nào ; nghề đó so hơn kém ở người ít, ở bộ quần áo thì nhiều ; tôi biết cái lỗi của tôi, bận bộ quần áo này làm thiệt thòi cho con Hà-nhi nhà ta, tôi vẫn định bụng rằng hôm nay đi cắt một bộ quần áo cho tươm.

Bà Bá-tâm-Linh. — Ô g may một bộ quần áo cho tươm tư ! Giết ai mà lấy tiền ?

Ông Bá-tâm-Linh. sửa soạn đi ra ngoài cửa. — Bà đừng lo. Bà ở nhà đừng sợ nhé.

Bà Bá-tâm-Linh, c n ông ở lại. — Bây giờ ông đi đâu nào ?

Ông Bá-tâm-Linh. — Tôi đi may một bộ quần áo, chứ đi đâu.

Bà Bá-tâm-Linh. — Tiền không có một xu nhỏ, mà rồi lên đi may quần áo.

Ông Bá-tâm-Linh. — Có tiền hay không, bà đừng lo. Bà bảo tôi nên lấy dạ màu não ? Sắc xám hay sắc tào-tâu ?

Bà Bá-tâm-Linh. — Đã vậy, tùy ý ông. Ông ưa màu nào thì lấy màu ấy. Ai lại đông rồ mà bán cho người không có tiền.

Ông Bá-tâm-Linh. — Có ai hỏi tôi thì bà bảo tôi đến cửa hàng gần đây, tôi về ngay. (*Bà Bá-tâm-Linh đi trở vào.*)

.....

Ông Bá-tâm-Linh, một mình lẩm bẩm. — Cửa hàng ở bên cạnh chưa đóng cửa... Ta mặc cái áo vào cho tươm tươm mới chợ phả được những quần áo xách rưới này, có cái áo tươ n, tôi nói mới có giá-trị, lời nói ó giá-trị, mình mới tán tỉnh được với là Uy hiêm để may một bộ quần áo... Lão Uy-liêm đây kia rồi, ta mặc áo chỉnh-tề, mau mau sang cửa hàng lão.

Ông Bá-tâm-Linh, đứng một mình, ngắm các áo. — Tìm-đọ này sắm ưa nhìn may được bộ quần áo với thứ dạ này thì hay lắm. (*Ông vào trong cửa hàng.*) Kính chào ngài.

Uy-liêm, không trông ông Bá tâm Linh.) — Có phải thầy đội mà tô cho người tìm đến tận nhà không ? Trời ơi ! hãy đợi một tí.

Ông Bá-tâm-Linh. — Thưa ngài, không phải ; tôi là . . .

Uy liêm nhìn ông Bá tâm-Linh — Hử quan b ệo ngài ăn mặc như thế ư ? . . . Tôi cũng lạy ngài cả nón.

Ông Bá tâm-Linh. — Ngài trông nhầm. Tôi là một ông trạng-sư.

Uy liêm. — Ngài miễn thứ cho. Tôi không có việc gì mà cần đến ông trạng sư.

Ông Bá-tâm-Linh — Hẳn là tên tôi ngài không l ạ gì :

Uy liêm. — Thưa ngài, tôi không được quen biết nhà .

Ông Bá-tâm Linh. lẩm bẩm một mình. — Mi ch phải tôi thiệu lấy mình . . . (Nó to). Thưa ngài, tôi lấy ở trong quyể , số nhật ký của thân-phụ tôi, có ghi một món nợ chưa trả, vân vân.

Uy liêm. — Việc nợ ấy có can-thệp việc gì đến tôi ; tôi có nợ ai đâu.

Ông Bá-tâm Linh. — Thưa ngài, ngài hiểu nhầm ; kẻ ông thân-sinh tôi lâm-chung có nợ cụ thân-sinh ngài một món liền hai trăm đồng tiền ésua (1) ; và tôi là người biết giữ danh-dự, nên hôm nay đem cái món tiền ấy để trả ngài

Uy-liêm. — Nhất trả tô món tiền ấy ư ? Xin nhà hãy nghỉ cơi ; bây giờ tôi mới nhớ ra qui-danh. Vâng, tôi biết ngài và qui-quyến đã lâu. Ngài ở xã gần đây ; ngày xưa các cụ mình vẫn giao-du với nhau. Tôi xin ngài miễn trách cho. tiật tôi là một người quá tư vô tình (*Uy liêm đưa ghế mời ông Bá-tâm Linh ngồi*), mời ngài ngồi chơi, mời ngài ngồi.

Ông Bá tâm-Linh. — X n vô phép ngài . . .

Uy-liêm. — Mời ngài ngồi . . .

(*Còn nữa*)

Thanh-trai, Trương qui-Bình

(1) Écus là tiền tiêu dùng ngày xưa đáng giá ba phật-lăng, hay sáu phật lăng.

In nhanh ! Chữ đẹp ! Giấy tốt ! Giá hạ !

Bản-quán mới nhận được các thứ giấy ở Tây gởi sang, như giấy thiếp danh, giấy báo-tang, giấy viết thư, sắn văn.

Vậy từ nay bản-quán sẽ bắt đầu nhận các việc in như mọi nhà-in khác.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 9 độ
15 giờ 20 độ

Giá thóc gạo

... hạng nhất, một tạ	11	50
— nhì —	10	60
— ba	9	62
Thóc hạng nhất	7	00
Bắp ngô	7	90

Giá bạc. — Kể từ ngày 5 Avril 1925, giá bạc ở kho Nhà nước định là 10 f. 66.

Thị giá quốc trái. — Ngày 4 Avril 1925 : 46 80. — 56,70. — 47,40. — 47,05 — 70,15.

Tin tàu. — Tàu *Amiral Nielly* mang thư sang Pháp đến ngày thứ ba 7 avril, hồi 17 giờ ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon. Các t ư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm 7 avril.

Tàu *Songbo* khởi hành ở Hải-phòng đi Hong-Kong-Kobe Moji và Nagasaki chiều hôm ngày chủ nhật 12 avril hồi 6 giờ .

Đại hội Khai-trí tiến-đức. — Chiều hôm qua, hồi 5 giờ, hội Khai-trí tiến-đức có mở tiệc trà tại nhà hội quán để tiễn quan Toàn-quyền Merlin may mai sẽ về qui-quốc nghỉ. Trước giờ ấy các quí quan và các ông hội-viên đã tề tựu tại nhà hội rất đông. Có quan phó Toàn-quyền Robin, quan Thống sứ Andlauer, quan quyền Thống sứ Krautheimer, quan Học-chính tổng-trưởng Blanchard de la Brosse, quan Tư-pháp tổng-trưởng Habert, quan Kham-sứ Tirsot, quan cố-vấn Geiselin, quan thiếu-tá Jeanbrean chánh lòa chính-trị phủ Toàn quyền, quan cai-trị Bazy công-lý phủ Thống-sứ, quan chánh văn-phòng Delaselle, quan cánh sở Canh-nông Lao, các quan cai-trị Duneuet Giodi celli, Gehin, quan Lãnh sự Bồ-đào-nha Gras ias, v. v. Các hội-viên tư ở các tỉnh về cũng đông lắm.

Quá 5 giờ quan Toàn-quyền đi ô-tô đi nơi, p ương nhạc Hà-đông đội ở ngoài cửa liền tấu bài *Marseillaise* c o. Quan Triều Hoàng-trọng-Phu hội-trưởng và quan cai-trị Marty quyền hội-trưởng cùng các ông trị-sự hội Khai-trí ra đón ngài tận ngoài cổng rồi mời ngài vào trong p ông tiệc của hội bày thành một phòng khách lớn.

Quan Thiếu Hoàng trọng Phu có đọc một bài diễn văn dài, đại khái nói rằng trước khi quan Toàn-quyền về qui quốc có việc công thì hội xin tỏ lòng kính mến cảm tạ ngài vì từ khi ngài trọng nhậm sứ này rất là ân cần với hội. Quan Thiếu n ắc lại những công cuộc của hội như là ấn-triển-viện, dấu xảo mĩ-nghệ thi trí-chương, lập 85 học-bổng cho học-trò nghèo, văn vân. Ông hội trưởng thay mặt tất cả các nhân-dân cảm ơn quan Toàn-quyền về sự mở mang việc họ ở bên này được thích hợp với tình ý và lòng sở nguyện của quốc dân.

Ông nghị-trưởng N.-hữu-Thu tức Sen cũng thay mặt Hội-đồng tư-vấn đọc m t bài để tỏ lòng trung thành của nghị-viê đối với quan Toàn-quyền và tiếc rằng cái t ời gian ngài ở đây ngắn ngủi quá tuy vậy mà ngài cũng làm nên nhiều điều hoàn cải hay cho việc tiến hóa trong nước như là việc mở trường cao-đẳng Đông-pháp, việc dùng chữ quốc-ngữ làm cái lợi cần chốt cho việc học ở các lớp sơ đẳng, v c chỉnh đốn lại chương-trình bậc trung-học, việc dựng trường mỹ-nghệ, việc mở mang trên kinh-tế, vân vân.

Quan Toàn quyền có đáp lại một bài dà . Đến số ngày mai bản-quán sẽ lược dịch mấy đoạn cốt yếu bài diễn thuyết hay ấy.

Ông hội-trưởng có mời quan Toàn quyền và các quan đại-biểu kỳ vào quyển Kim-thư.

Đoạn rồ quan Toàn-quyền và các quan sang phòng khách xơi nước trà và bánh ngọt, mãi quá 6 giờ mới ra về.

* *

Buổi tối thì hội mở tiệc lễ quan cai-trị Marty quyền hội-trưởng và quí phu nhân nay ma sắp về qui quốc nghỉ. Tất cả ước một trăm rưỡi hội-viên đến dự tiệc, vừa người Hanoi vừa người các tỉnh về cũng đông, ai nấy thật đã tỏ lòng luyến-ái một nhà sáng lập ra hội này. Từ khi hội thành lập ra đến nay k ông bao giờ có bữa tiệc nào được đông hội-viên dự đến thế.

Khi uống rượu *champagne* quan Thiếu Hoàng-trọng-Phu có đọc một bài diễn-văn kể sự nghiệp quan Marty đối với hội từ khi sáng lập đến giờ và chúc ngài và qui-quyến mau trở l i bản này. Quan Marty có đáp lại mấy lời cảm ơn cả hội về tình quyến-luyến của hội đối v i ngài và ngài cũng cho hội mỗi ngày được thịnh đạt thêm mãi.

Suốt trong bữa tiệc phường nhạc Hà-đông cứ những khúc rất vui và tiệc xong có hát à đầu. Mãi đến quá 11 giờ ai nấy mới ra về.

Tàu « Azay-le-Rideau » ra Bắc. — Tàu *Azay le Rideau* có quan Thống-sứ Monguillot quyền Toàn-quyền và các quan ở văn-phòng ngài là quan cai-tr Alberti và p ho-bản, quan phó cai-tri Manau và p ho-bản, quan hiến-binh Valabregue và phó nhân ở Saigon khởi hành ra Haiphong sẽ đến ơm chủ-nhật hồi 2 giờ.

Chừng thứ tư này thì tới Hải-phòng.

Hai ngày cuối cùng !!!

Xin nói để các quý-khách được biết : Phim ảnh khởi hài « TOU-FOU muốn LẤY VỢ » đang chiếu tại rạp chớp bóng CINÉMA PALACE HANOI thì chỉ còn chiếu có hôm buổi nữa là hết (hôm nay 6 và thứ ba là thứ ba 8, 7 Avril 1925 rồi không bao giờ còn chiếu lại nữa.

Vậy, các quý-khách, ai chưa xem, xin mau mau kẻo hết.

Thứ hai và thứ ba 6, 7 Avril 1925

Ban ngày từ 5 giờ rưỡi đến 7 giờ rưỡi tối
Tối từ 9 giờ đến 11 giờ đêm

tại rạp CINÉMA PALACE

Chiếu phim Annam

TOU-FOU

Ngạch cai-trị — M. Thiébaut quan cai-trị hạng nhì tòng sự tại Namkỳ nay bổ đi chế tỉnh Biên-hòa thay M. Bulet quan cai-trị cũng hạng ấy về nghỉ.

M. Roques quan phó cai-trị hạng nhất tòng sự tại Bắc-kỳ nay tây thuộc quan Khâm-sứ Ai-lao bổ dụng.

M. Lanchier chủ-sự hạng nhất ngạch cai trị trước tòng-sự tại Ai-lao nay tây thuộc quan Thống-sứ Bắc kỳ bổ dụng.

Tòa án Trùng-trị — Sáng hôm nay tòa án Trùng-trị xử những việc sau này :

Đề xe đè người bị thương — Hôm 27 tết a mới rồi, Ng-trần Ý, cầm máy ô-tô đưa c à là M. Land đem xem chữa bóng ban ngày, rồi vội vàng đi chợ mới mở ở Bạch-mai để sắm tết. Vì nỗi dừng xe đầu chả và lại đã gần tan chợ cho nên phải mở máy chạy n anh cho kịp buổi chợ và để chóng về đón chủ. Bỗ t ế rẻ xe đụng phải một cái xe tay đề mà người ngồi xe bắn ra ngoài p ải một nơi bị thương. Tòa phạt Ng-trần-Ý 5 quan mà t ền phạt cũng tiền lệ phí thì chả phải chịu.

Vô cớ tát người — Một hôm có người làm nghề cắm máy ô-tô, nghe ấy c à tên Ng-v-Chân cần người làm thì đến để xin việc. Nhưng người ấy gọi cửa th Nguyễn-v-Chân không muốn c o vào nhà, liền nói đố là c ả còn ngủ và bảo đến chốc nữa đến. Sau thấy người ấy không chịu đi cứ đứng ở cửa, liền ấy sy rồi tát m t cái. Tòa phạt Trần-v-Chân 15 ngày tù.

Đề ô-tô đè chết người. — Về việc Mai-v-Lâm cầm máy ô-tô cho hiệu Larrivée chở hành khách ở đường Hanoi — Paô-ly ganh nhau với một cái xe ô-tô cũng chở hành khách ở đường ấy cho máy chạy n anh, không theo thể lệ đi đường, để phải m t đứa bé ở gần ga Văn-điển bị thương chết ngay tại chỗ. Tòa xử Lâm 3 tháng tù và tiền phạt Ma-v Lâm 3 tháng tù và tiền phạt Ma-v Lâm 3 tháng tù và 100 quan mà tiền phạt cũng tiền lệ phí thì chả phải chịu trách nhiệm.

Bánh dày lật khăn áo dây lưng càng bi n con. — Hoàng-tăng-Quang có lấy vợ nhưng người đàn-bà không có vào sổ giá thú ở đâu cả, hiện đã có mấy mặt con với nhau. Một hôm vì chuyện bất bình người vợ bỏ nhà đi. Đến k i bắt gặp vợ thì kéo về nhà đánh vợ rồi bỏ lẻ bỏ cẳng, rồi lật k ăn áo và dây lưng. Hỏi thì Hoàng tăng-Quang nhận có đánh vợ, vì lẽ vợ cố bỏ nhà đi và k ông nhận lột áo khăn và dây lưng cho vợ và bán con. Hoàng-tăng-Quang khai rằng nguyên hôm vợ đi có lấy mất 9 đồng bạc, đến hôm tìm thấy đó thì rồi áo khăn và dây lưng vẫn t à để trừ vào món tiền ấy, nên có lấy đem bán đi lấy t ền mua vải may áo cho con, còn đứa con bé vì vợ bỏ đi phải nhờ Ng-thị-Ngập nuôi hộ làm hai cha mẹ chỉ không đám bán. Hỏi Ng-thị-Ngập cũng khai là nuôi đứa bé hộ chứ không nhận là mua. Tòa hỏi chứng tá rồi hoãn để nghị án.

Ngạch quan lại. — Lương-ngọc-Thụ, án-sát hạng nhì ở Bắc-ninh và M. Hà phát-Thường án sát hạng nhì ở Bắc kạn, được đổi lần c ho nhau.

Ngạch Học-chính — Các viên giáo tập tập sự có tên sau này, đều được thăng giáo tập hạng tám kể từ ngày 1er avril 1925 rồ đi.

MM. Hoàng-quang-Tuỵ, Phạm-văn-Hảo, Đinh-văn-Hiến, Hoàng-đình-Phán, Ng-v n-Tâm, Vũ-đình-Chí, Ng-thụy-Đan, Ng-thế Viêm, Đỗ-đức-Ngọc, Ng-văn-Thu, Đỗ-văn Đài, Phạm-gia Viêm, Ng-ngọc-Tôn, Đào-đức-Kính, Ng-văn-Gi, Ng-vă-Tăng, Dương-hoàng-Nguyên, Đỗ ngọc Hiến, Ng-chí Kế, Đỗ-nhân Phùng, N guyễn-đương-Bửu, Phan-liên-Hà, Ng-đình-Châu, Ng-văn Phú, Trần-văn-Ninh.

M. Vũ-hiển-Tích, làm phụ biện ở Tiên xá huyện Gia-bình (Bắc-ninh) bị bãi chức, vì khiếm khuyết chức vụ

MM. N.-văn-Hòa và Lương-đình-Sao, cô bằng Sơ-học Pháp-Việt, mông bổ giáo tập phụ trong ngạch Học-chính, lương mỗi tháng 15 đồng.

Cấm thóc gạo xuất cảng — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định cấm đem thóc gạo ở Thừa-thiên đ các lãnh hay là các xứ khác rằng là ngoại quốc trong hạn ba tháng.

HIỆU BÁO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Sở Thương-chính. — Nay đặt tại Cẩm phả, thuộc tỉnh Quảng-yên (Bắc-kỳ) một sở Thương-chính để thu các thứ thuế về việc tiêu-thụ, lưu-hành và bán các hóa vật của sở Thương-chính, cùng là việc xuất cảng nhập cảng ở đường bể cho lữ các tàu thuyền các nước và tất cả các việc vận tải hãng hóa bằng tàu bay bằng thuyền.

Hội Công-ích — Tối hôm bảy vừa rồi, hội Công-ích đã làm tiệc kỷ niệm tại nhà hội ở đường Bạch-mai rất là vui-vẻ. Ở ngoài cổng trường có treo cờ thập đèn, và trước khi mở tiệc các ông hội-viên có chụp mấy tấm ảnh ở trước học-đường. Ở ngoài sân t i đốt pháo, đốt thuốc *Bengale* khiến cho rong xóm hôm ấy t anh ra một ngày hội của mấy khi có. Hội viên bọn mặt buổi đó có đến ngót năm mươi ông, trong khi dự tiệc, anh em trò chuyện rất là thân ái, mãi đến quá 10 giờ mới giải tán.

Về việc học của trường này th tình linh xem ra rất là thịnh lắm, số học trò mỗi ngày mỗi tăng nhiều, nhà trường t ành bề quá không đủ chỗ nhận thêm học-trò. Kể các hội học trong thành-phố thì hội Công-ích cũng vào hàng có làm mà dạy-trí được đến ngày nay thì đã rõ là hội đã làm được nhiều việc có ích cho bọn con trẻ thiếu thốn nơi học, chẳng trái với cái tên của hội vậy.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

56 - 58

THUỶ-HỬ

NGUYỄN-ĐỖ MỤC dịch thuật

Hoa-vinh cười ngựa về trại, vào thăm *Tống-giang*. Lại nói chuyện *Lưu cao* thấy *Hoa-vinh* đến bắt *Tống-giang* đem về, với vàng ở lên hai trăm quân, lại tìm *Hoa-vinh* để bắt lấy *Tống-giang* đem về.

Trong bọn hai trăm quân ấy có hai viên giáo đầu mới. Viên giáo-đầu thứ nhất dẫn biết đội chính về nghề, nhưng cũng k ông sánh kịp *Hoa-vinh*, hết-đặc dĩ mà phải vàng mời b.

Chẳng t ốn nhau đến trại *Hoa vinh* thì trại chưa vàng rõ. Hai trăm quân đều đứng xám-xịt ở ngoài cửa trại mà si nấy ran sợ, không ai dám vào trước. Khi trời đã sáng bạch, trông thấy rõ lớn vẫn bỏ ngỏ. *Hoa-vinh* ngồi ở trong nhà công sảnh, tay tả cặp cung, tay bên cầm tên.

Hoa vinh xiwong cong rõ quát to, lên mà bảo rằng :

— Quân-sĩ các ngươi nên biết rằng tôi a đã có người ấy chịu các ngươi ở nên vì *Lưu cao* mà chết oan. Hai viên giáo-đầu mới kia c ưa được b ết nghệ của ta, ngày nay a hãy cho biết cái tài cung tên, rồi các ngươi có muốn vì *Lưu cao* thì cứ tiến vào. Bây giờ ta bắn một phát tên này trúng vào đỉnh mũ môn thần bên tả ở ngoài cửa lớn đó.

Nói xong, giương cung lên bắn một phát thì trúng ngay vào giữa đỉnh mũ môn-thần. Hai trăm quân trông thấy, đều lấy làm khiếp-sợ.

Hoa vinh lại rút mũi tên thứ hai mà quát to lên rằng :

— Bây giờ các ngươi lại xem đến mũi tên thứ ba của ta, sẽ bắn trúng vào cái giải mũ môn-thần bên hữu.

Nói xong, lại bắn luôn một phát thì mũi tên sẽ chính trúng vào cái giải mũ môn-thần, đứng lấy làm khiếp-sợ.

Hoa vinh lại rút mũi tên thứ ba mà quát to lên rằng :

— Các ngươi lại trông phát tên thứ ba của ta này. Ta sẽ bắn trúng vào giữa bụng tê giáo-đầu mặc áo trắng ở trong quân-đội các ngươi.

Viên gi o-đầu kỵ nghe tiếng, liền k u rầm lên mà t ốc chạy trước, thành ra cả toàn cũng đều vỡ chạy. *Hoa-vinh* truyền đóng cửa trại, rồi lại vào nhà trong thắ a Lom *Tống-giang*

Hoa vinh nói :

— Vì tôi làm hai đề đại-hu nh phải ; in những sự đau-đớn.

Tống-giang đ p rằng :

— Tôi c ồng lẽ chi, nhưng chỉ sợ *Lư-t-cao* đối với hiền-đệ, khi nào hắn đã chịu t ôi. Bây giờ ta nên phải mưu tính làm sao mới được.

Hoa vinh nói :

— Tôi xin liều bỏ cái quan-chức có tôi mà chọi n au với hắ t chứ sao.

Tống-giang nói :

— Tôi không ngờ người đàn-bà ấy đã không nhớ ơn, lại đem lòng thù-oán, xui chồng đánh đập tôi như thế nà. Bây giờ tôi đã toan nói-tỏ họ tội, nhưng lại ngại về việc giết con *Bà tích*, bỗi vậy mới p ải nói là người huyện *Vân-thành* tên gọi *Trương-lam Lưu* có ơn tôi thường giúp ở nhà *Thanh phong*, định bỏ vào tù xa mà giải lên nộp quan châu-đoàn. May có hiền-đệ đến cứu, nếu không thì thật đã gươm kề cổ, thằng còn miệng nào mà cãi với hắn cho trỉ.

Hoa-vinh nói :

— Tôi vẫn tưởng hắn là người có họ, tất phải nghĩ đến bề cũng họ, cho nên trong thư tôi mới nói đại-huynh là *Lưu trượng*, ai ngờ hắn lại tàn-nhẫn như thế. Nay tôi đã cứu lại văn nhà trong thấ a Lom *Tống-giang*

Tống giang nói :

— Hiền-đệ nghĩ lầm ! Để đành rằng hiền-đệ cậy có bề lực, cứu được người về, nhưng p ảm việc gì cũng nên ng ĩ đi nghĩ lại cho kỹ. Cổ nhân có ân rằng : « *Ân phải phòng nghẹn, đi phải phòng ngã* ». Bây giờ hiền-đệ công-nhiên đến cướp lấy người, khi hắn sai quân đến t i lại bị hiền-đệ thu-vụ mà khiến c o chúng phải vỡ chạy. Tôi tì tiết tưởng khi nào hắn lại chịu thôi, tất-nhiên p ải đi thưa trình quan châu-đoàn. Đêm nay đã tới trốn vào núi *Thanh-phong* trước, rồi sáng mai biên-để cử chối phắt hắn đi, sau này c ũng qua chỉ là một việc văn vẻ mà thôi. Chứ nếu để hắn bắt được tôi ấn nữa thì hiền-đệ khó lòng mà rắt cho trôi được.

Hoa vinh nói :

— Tôi đây chỉ là một kẻ vũ phu, không có được cái kiến-thức cao-minh như đại-huynh, nhưng bây giờ đại-huynh bị thương nặng như thế, đi sao cho được.

Tống giang nói :

— Không hề chi ! Việc gấp thì chớ trên chậm trễ. Tôi có gượng đến chăng nữa là *Lưu trượng*.

Hôm ấy *Tống-giang* dùng thuốc cao gián n ứng cho thương, rồi cơm no rượu say để sửa soạn ra đi. Khăn gó gói lại ở nhà *Hoa vinh*. Bỏ tối hôm ấy *Hoa vinh* sai hai tên quân đưa *Tống giang* ra khỏi ngoài trại, để *Tống-giang* t ông đi vào núi *Thanh phong*.

Lại nói chuyện *Lưu cao* t ấy quân-sĩ lũ lượt kéo về báo rằng :

Hoa tri-trại vũ-đũ lệ thường, hắn để tay cầm cung tên thì không ai dám đến gần.

Hai viên giáo-đầu đều nói :

— Hắn bắn giỏi lắm, không làm thế nào mà vào cho được.

Lưu cao nguyên là văn-quan, có nhiều mưu kế, mới nghĩ thầm rằng : Hắn đã cứu được người về, tất-nhiên đêm nay lại bảo người ấy bỏ trốn lên núi *Thanh-phong* để cẩn sáng mai hắn sẽ chối-từ kh ông nhận. Sau này có đến thương-nghị thì chẳng qua là một việc văn vẻ bắt bẻ, ta cũng chẳng làm gì nổi hắn. Chi bằng đêm nay ta sai vài ba mươi tên quân đón ngang đường bắt lấy, đem về nhốt một chỗ, một bề người bảo quan châu-đoàn phát một vị quân-quan về bắt người ấy cùng *Hoa vinh* mà giết bỏ đi. Bề sự một mình ta sẽ làm chủ-trì ở *Thanh phong-trại* này, không đến nỗi phải chịu những sự ngang tai chướng mắt.

Đêm hôm ấy *Lưu cao* sai hơn 20 người đem khí-giới đi đón ngang đường để bắt *Tống-giang*. Đó vào hồi canh hai, quân-sĩ đã bắt được *Tống-giang* đem về.

Lưu-cao trông thấy, mừng-rỡ mà rằng :

— Ta đoán thật quả không sai. Bây giờ bảy đem giam vào nơi hậu-viện, cấm không được cho một người nào biết.

N ay đêm hôm ấy, *Lưu-cao* viết một p ong thư, sai hai người tâm-phúc tức khắc phải đưa qua phủ *Thanh châu*. Qua ngày hôm sau, *Hoa vinh* vẫn tưởng là *Tống-giang* đã lên *Thanh-phong-sơn* rồi, cứ nghiễm-nhiên ngồi ở trong trại, không lo-ngại gì cả.

Hoa-vinh nói :

— Thế sao hắn làm gì ta nỗi !

Lại nói chuyện quan phủ *Thanh-châu* nguyên họ *Mộ-dung* tên gọi Nghiễn-đạo, tên là an-cát bổ *Mộ-dung* qui phi của *Hu-diên hoàng-đế* đời bấy giờ. *Mộ dung* tri-phủ cây thế con gái, khi đến nhậm chức ở *Thanh-châu*, tâm hại lương-dân, làm đối liều hữu, làm nhiều điều trái pháp.

(*Còn nữa*).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

• TONIQUE TONKIOIS •

Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG



Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ nhãn hình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tàu Nội-các phụng tội chân phê rằng:

Chiếu nay đã được phòng cấu MONTÈS qui ông, có chở lên một thứ rượu bổ đã tăng ngự để ở quê rất hay, đáng nên gọi thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-công để ở tiam' giá.

Khâm thử.

內閣奉 欽定年月日 內閣大臣 欽此

Rượu này đã kê-cứu theo thầy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai gửi lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiên không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Conté** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yêu, trẻ con cũng tốt cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 1220

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đau mỹ mãn, đau mất, đau đã mang mất, chẳng nước mắt. Muốn chữa khỏi các bệnh ấy thì nên dùng:

Thuốc Ciella

Giá một lọ: 0$80

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

Ngạch tòa sứ.— Nguyễn-thừa-Thông, thư ký thượng hạng hàng ba ngạch phủ Toàn quyền, nay đổi thuộc quyền quan Thống-sứ và bổ đi tòa sứ Hải-dương.

M. Nguyễn-quang-Trình, thư ký hạng năm ở Hải-dương, nay đổi đi Bắc-ninh.

Các người có tên sau này, đã trúng tuyển kỳ thi thư-ký tập sự, lương mỗi năm 360 đồng và bổ đi các nơi sau này:

MM. Tô-thiện-Thuật bổ đi Sơn-tây, Ng-sĩ-Huấn, bổ đi Hà-đông, Lê-văn-Tang, bổ đi Sơn-tây, Trần-thuy-Chi bổ vào tòa nhất phủ Thống-sứ, Ng-v-Khang, bổ đi Lai-châu, Lưu-hu-Trát, bổ đi Nam định, Ng-đình Trinh bổ đi Nam-định, Ng-cao-Minh bổ đi Thái-bình, Vũ-tá-Chu bổ vào sở một thám, Trần kiến-Phong bổ đi Hà-giang. Ng-đình-Công bổ đi Bắc-ninh.

M. Ng-v-Mậu, thư ký thượng hạng, sang nhất được ng 1 3 tháng lĩnh nửa lương.

Nhà máy điện

QUẠT MÁY MARELLI

Quạt plafond kiểu lớn. . . 860 f. 00

Quạt plafond kiểu nhỏ. . . 730 f. 00

Cả tiền công đặt

Phủ Toàn-quyền. — M. Nguyễn-thừa-Thông thư ký thượng hạng hạng ba ngạch phủ Toàn-quyền lãng sự lại về phòng t i nay tùy thuộc quan T ống-sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

M. Huỳnh-văn-Sửu tham-tá điệ-bảo hạng ba nay cải bổ vào ngạch phủ Toàn-quyền.

M. Lê-thanh-Thân, thư-ký ngạch phủ Thống-đốc và các tỉnh Nam-kỳ tòng sự tại phủ Toàn-quyền thì nay, lại thuộc về ngạch cũ.

Mở trường. — Nay mở một trường Sơ-đẳng ở làng Nhật lệ, huyện Phúc-yên (Hưng-yên)

Mất cắp. — Một viên giám-binh trình tại sở Cảnh sát rằng tối tại hàng cơm Hôtel de la Paix, bị mất cắp một cái ví da lợn trong đựng một mến tiền từ 275 đến 30 đồng và các danh-thiếp.

Cháu ăn trộm của ông. — M. Ng-văn-Tín 74 tuổi là chủ hàng cơm số 2 phố hàng Gạo trình rằng đứa cháu tên là Dung lấy mất một món tiền là 410 đồng và một đôi hoa tai đáng giá 18 đồng.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE



Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ: 0$90

油 肝 丸

專 療 大 人 小 兒 各 種 肝 油 丸 藥 品

Cột buồm đổ vỡ đầu. — Hồi 18 giờ rưỡi sáng ngày thứ bảy, tên Trịnh-văn-Quyền làm chân sào ở chiếc thuyền số 112 đỗ ở cửa sông Bonnal, đang khi làm việc chẳng ngờ cái cột buồm ở chiếc thuyền khác đổ vỡ đầu phải đưa vào nhà thương buộc thuốc. Chiếc thuyền có cái cột buồm đổ đó của Trương-văn-Kiên ở số nhà 21 phố Lò-lợn.

Thảm trọng. Ngày hôm kia lại có một cái xác đứa con trai hừng bốn tuổi, cân cước không rõ, chết về bệnh dậu-mùa.

Ốm đường sắp. Hồi 12 giờ trưa thứ bảy linh cảnh sát bắt được tên Trần-văn-Nghệ nằm ngủ ở vườn hoa Paul-Bert Sau xét ra người ấy làm phu ở mỏ than Hongay về, bị bệnh ốm nặng, nên đi đến đây thì phải nằm nghỉ tạm cho đỡ mệt, chứ không phải như những hạng có nhà cửa đây mà ra nằm nghỉ mát ở vườn hoa như dạo trước.

Tên Nghệ đã cho đưa vào nhà thương Phục-thuốc.

Việc bảo-chữa. Ngày hôm qua đã có mấy ông nghị ở tỉnh hoặc xe nước đi dạo quanh các phố để cổ-động về việc bảo-chữa nay mai. Nghe nói các ông cũng vẫn còn dùng cái cái «Bến Tắm dương đêm khuya đưa khách» để cổ động nữa. Còn cái lối xâm-banh xi gà, hay phong bì gửi ngỏ thì người ta cũng có, nhưng mà còn là «Lời hứa đẩy thôi, có thì cũng đợi đến cuối tháng này.

P. lai cảo.

Lột vòng nhảy xuống sông. — Ngày hôm kia hồi 15 giờ rưỡi ở Đông-khê có con bé con Vũ-thị-Ty đi chơi thơ thẩn ra ngoài đường bị tên Trần-thị Nhất 14 tuổi lột cái vòng bạc, rồi về sau vì mẹ đưa bé mất vòng đuổi riết nên thị Nhất liền nhảy xuống sông Cầm gần lò bát của M. Ng-v-Tấn. Ngay lúc ấy có người nhảy theo xuống nước để bắt thị Nhất, nhưng không được thì không rõ thị Nhất lặn trốn mất, hay lại theo dòng nước mà cả cái vòng xuống thủy cung. Con gái mới 14 tuổi đầu mà đã to gan thế đấy.

Nạn mất trẻ con. Đặng-đình-Thao, 29 tuổi, làm bồi, nhà Hàng-kênh, có đơn trình sở Cảm mất đứa con gái lên ba tuổi từ buổi sáng ngày 3 avril vừa rồi.

Chìa khóa rơi. — Có một chùm chìa khóa rơi ở đường đã đưa về để ở sở Cảm, ai mất lại mà nhận.

Cần phi nghĩa. — Ng-hữu-Nun, 27 tuổi, làm phu ở sâu k o nhà ở Bình-đương mang một cái ấm pha trà và Trần-đăng-Đông, 20 tuổi làm mạch-lộ tàu Aigrette mang một lá đồng đã bị bắt để giải ra tòa xét nghĩ vì khi chúng gặp linh cảnh-sát hỏi đều trả lời láng tăng.

HÀ-ĐÔNG

Cái nạn ô-tô. — Ngày 29 Mars vừa rồi, chiếc ô-tô hàng số T2839 ở Phủ-lý lên Hanoi, khi tới làng Giáp-bát thì đụng phải cái xe bò tải gạo do hai người dân bà kéo. Cái xe bò đi mé tay phải, nhưng lúi ấy càng xe bơi lệch về mé đường, người chauffeur ô-tô lái để tránh càng xe bò nhưng không được ô-tô đâm ngay phải càng xe bò, càng xe bò gãy, một người dân bà kéo xe ấy tên là Phạm-thị-Cẩm bị thương ở rốn, ở chân và ở cánh tay. Đã lập tức đưa về nhà thương bảo hộ điều trị.

Nhà kỹ nghệ làm pháo. — Làng Bình-đà thuộc tuyện Thanh-oai vừa rồi bị hỏa-hoạn luôn về nỗi làm pháo ở trong nhà là. Hay chánh phó hương hội làng ấy đã xin phép quan tỉnh, trích một số tiền công-quỹ ra dựng làm một cái xưởng để các nhà nghề ra đó mà làm, phòng có xảy ra sự hỏa-hoạn thì cũng ở quan ngại.

Việc đó thật có ích cho nhà nghề lắm, song có điều bất tiện là khu đất ấy lại tiếp giáp với các nhà tranh mà lại gần trường học, nếu làm xưởng pháo lên đấy thì có khác gì lửa để gần rơm không? Ta có sự hỏa hoạn thì các nhà lân bàng có khỏi thiệt hại sao được.

Lý ưng ra thì nhà làm pháo, chiết dầu, nhà thuốc đạn, tốt hơn lại là những nhà cửa các thứ rơm rác thì phải làm xa nhà ở ít ra là 3, 4 trăm t ước tây, phòng khi hỏa hoạn không có thể lây sang nhà khác được, nay chỗ đất ấy tiếp giáp với nhà lá, cũng là trường học, lại làm xưởng pháo thì phỏng khỏi hại sao được, hai nữa phố xá đương đông đúc vui may bất người ta đi-sư đi thì tay là việc ích đấy, nhưng những nhà bị thiệt thòi phỏng có khỏi oán trách không?? Và lại trong một làng không thiếu gì công thổ, nếu đem ra làm chỗ xa nhà ở gần hồ ao thì không phải khổ lo ngại cho các nhà ấy bằng một các nhà ở khu đất ấy không đến nỗi tai hại mà phố xá lại được tiêm vui nữa.

Vậy mong rằng những nhà có chân hội đồng cũng nên lưu ý đến.

Đ. B. lai cảo

BẮC-NINH

Hi-tin. Bắn-quán được tin mừng rằng đến ngày 12 Avril này ông Phạm-ngọc-Côn là y-sĩ tại nhà thương Thất-kê sẽ làm lễ thành-hôn với cô Nguyễn-thị-Triện là lệnh ái quan phủ Yên-thế Nguyễn-v-Khúc.

Bắn-quán có lời mừng hai họ.

Tự do quá! Chủ nhật trước đây ở ga lên-sơn lúc hành khác đợi chuyến tàu cuối cùng về Hanoi, có một cặp thanh-niên ở trước mặt phụ huynh và công chúng cứ tự do mà hành-động làm cách nào bịch mất thường tại, rồng thì ngồi trên cái valises, vợ ngồi ngay lên đùi, cười nhi nhe rất nhõn, có cầu gội sát vào đùi chồng, rồi rút chồng kéo kéo lôi lôi, chẳng kể gì cái xú kịch thắng ngộ con đĩ.

Ai thế nhỉ? Nghe nói chồng vẫn tự nhận là người có học-thức, vợ cũng là con nhà khuê-các đấy mà, mà sao ở trước mặt công-chúng lại già bộ xấu xa như tuồng vô sỉ thế được. Tự do quá!

H. lai cảo

BẮC-GIANG

Các chú quyền nhũng nhiều quá. — Các chú quyền ở tỉnh ta độ này rất những nhiễu. Hễ gặp người đàn bà con gái nào đi đường một mình cũng xăm xít nhau lại chòng ghẹo, nhất là khỏi cho những người đàn bà nhà quê ra tỉnh bán gạo, nào chú thì giữ thùng chú thì nắm tay, đến nỗi người ta phải kêu khóc lên cũng không thôi.

Mong rằng quan trên để ý tới mà trừng trị cho.

Mẹ mìn giỏ trẻ con. — Vào khoảng năm sáu hôm nay có một con mẹ mìn gỏ mất đứa con gái độ 12 tuổi ở phố Thọ xương, nhà mất con đã trình cảnh để truy-tầm, song vẫn chưa có công-hiệu gì cả. Mấy sau sáng hôm thứ bảy vừa rồi, có một người cảnh sát vừa ra khám tàu thấy thì thấy ngay con mẹ ấy và con bé con đương ẩn nấp dưới tàu, đâu con mẹ mìn này định trở lại để dỗ thêm người rồi đi Lạng-sơn, chú nên đã bị bắt giải vào tòa rồi.

P. H. lai cảo

HÒA-BÌNH

Đường sá. — Bắn-quán tiếp được bài sau này:

Từ khi nhà-nước mở ra con đường Tu-vũ, dân phu làm đầy thật đông, mà sự đối đãi với dân phu, thì quan Công-sứ và quan Chánh-tang tỉnh Hòa-bình rất là tử tế. Gạo thì phát người lớn mỗi ngày 2 bát rưỡi, người bé 2 bát bằng, còn muối, nước mắm cả nước và điêm thuốc lào, thì phát luôn luôn, và lại cứ 10 ngày lại cho một con lợn để làm canh, không những thế mà thôi, lại phát nón và áo tơi để dân phu khỏi phải mua nắng, phát chiếu để dân phu được chỗ ẩn nằm, cứ chi phí mỗi người trong một ngày, số tiền số gạo cũng thật khá nhiều.

T. lai cảo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Thanh-minh tảo-mộ. Suốt một tháng dòng ngày nào cũng mưa xuân lất-phất, đường lối lầm-lội quá thể, nghĩ rằng tiết thanh-minh này cũng thế thì thực phiền cho những nhà đi tảo mộ. Nhưng mà không, may sao nửa ngày thứ bảy mưa nửa, gió đổ ngày lại thôi, tiết trời lại lạnh, cho nên khí ẩm thấp cũng hết, mà đường lối được khô ráo. Chủ-nhật hôm qua là lễ thanh-minh tảo-mộ nhờ vì thế có về nô-nức yến-anh, dập-dìu tài-tử, thanh-bồ cho ai nấy phỉ lực khoe hồng không còn oán thán về nỗi mưa-lất lầm-lội.

Những nơi mồ địa có tương trăm-nghìn ngát tạo tiền giấy bay mất từ sáng cho đến chiều kẻ ông tức nào ngớt, quang-cảnh trông khác Lễ-nghĩa ngày thông-reo, trúc mùa đón chào người xưa.

Trong số người đi hội đạp-thanh ngày hôm ấy xét ra có hai hạng: một hạng có nhà cửa những người thản-thích ở đó thì lầm-đầm kẻn vải, sụt-sùi nông sản những thương công nhớ; còn một hạng, chẳng rõ rằng họ có ai nằm đấy không mà chỉ thấy lưa chỗ này, qua chỗ khác, nói-năng cười lõ-lăng-ng-nghịnh phạm. Có người nói rằng hạng đó là Kim, Kều ngày nay đấy, bọ cũng mượn hội đạp-thanh làm duyên kỳ-ngộ, chốn mồ-địa làm nơi hẹn hò vậy.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 6 Avril 1925

DI-ĐÀ PHẬT GIẢNG HOA

Ai ngờ kẻ giả Bao-công,

Mà sư hoằng hết tưởng ông Di-đà?

Tối thứ ba 7 Avril 1925

LONG VÂN TẾ NGỘ

Anh hùng khi gặp cựu tình

Thuyền quyên cũng được hiền vinh một đời.

NHÀ MÁY GIA-LÂM

Cần nhiều thợ tiện và thợ nguội giỏi, lương cao, ai lành nghề đến mà hỏi.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, đồ ăn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dung tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

SÂM-MẬU

(59, phố hàng Ngang)

GẶP TIẾT THANH-MINH ĐẠI GIẢM GIÁ

Xin chú-ý đọc cáo-bạch trà Sâm Mậu này

Hai giảm giá bán lỗ vốn để chiêu khách.

Nay gặp thanh-minh giai tiết xin đại gì m giá trong nửa tháng, bắt đầu từ ngày mồng một tháng ba là đến ngày 15 thì thôi.

Trà bao Liên-tâm nguyên giá. 0$35
giảm giá. 0 . 28

Trà bao Ô long nguyên gi . . 0 . 32
giảm giá. 0 . 26

Trà gói Liên-tâm, nguyên giá. 0 . 25
giảm giá. 0 . 18

Trà gói Ô-long, nguyên giá. . 0 . 22
giảm giá. 0 . 16

Trà bao Hồng Thái Liên-Tâm,
nguyên giá. 0 . 20
giảm giá. 0 . 15

Trà 1 su 1 gói, thì 1 hào được 13 gói.

Quá hạn thì lại bán nguyên giá cũ. Xin ngoài chờ bỏ hoài các dịp mua rẻ mà được của ngon này.

Hanoi, Hàng-Ngang

Hiệu trà Sâm-Mậu cẩn bạch

Agents d'Annonces en Europe

POUR LE

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở nhiều chi-nhánh ở Yê-đi-son, chuyên các thứ trà Long-xuân thượng-hạng bán tại trên ngọn núi



cao như liên-tâm, ô long và thủy tiên, vân vân, đóng cách nén-bọc điển chè, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là «SONG-HỈ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ» cũng được nhiều qui-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không điều nỗi mua lắm.

Các chi điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách số 144.

Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.

Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chán-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệt tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

2045 MẠC-TRINH kính cáo.

Một cái nguy-hiểm • trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau mang phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Nhất là lúc trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cocetats du Docteur Nolal

Giá 0$ một hộp

Mà ngay uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ lạ vậy.

Nếu phổi yếu, không chữa được thời kết ăm ắm, và già-lành, chớ có chờ lợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nolal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết bệnh ho.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert cả bán. Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Giầy bút. — Ảnh. — Đồ thao-luyện

Quần bát dựng mực Viale, ngòi vàng, 14 carats		18 fr. 00
Bút chì đen	Một tá:	3 fr 00
Mực Champion	Mỗi lọ:	10 fr. 00
Kính mắt Pôn 45 m/m. Đồi mồi		9 fr. 00
Ống ròm Richard		175 fr. 00
Đèn chiếu ảnh. Đủ bộ		195 fr. 00
Các phim ảnh	Một cái:	10 fr. 00
Xe đạp hiệu Tour du Monde. Bán rao hàng		600 fr. 00

CARTE POSTALE N° 40

(Xem trang thứ tư).

thật là uổng quá, may nhờ có biết được cái sở xe thì mới tra vấn về sau, nhưng chẳng hay đứa hung thủ có chịu tội hay là lại còn cứng cựa vì bắt không được nguyên tang, nhưng tưởng quan trên cao minh có lẽ nào những chuyện ấy lại thoát khỏi sự trừng phạt được.

Sự cướp giật ngày nay. — Vì đói khổ lắm nỗi thiết thân nên ngày nay ở xứ này đã có nơi xảy ra sự cướp giật nhưng không quá tệ lắm, chẳng qua là mở gạo quan tiền chén chè, cướp cháo miếng bánh củ khoai mà thôi, nhưng nơi nào xảy ra việc ấy thì cũng bị phạt vạ và trừng trị ngay, chớ chẳng xảy ra các điều sát nhơn thì tài cũng những cớ sự hung dữ khác.

Ngày đói kém trông hãy còn dài, chẳng hay dân tình sẽ xảy ra tệ nào về sau đây, tuy là truyện tất nào cũng có cần cấp, nhưng thế nào cho cùng khắp được, cho no đủ được.

Đổi con mà lấy gạo. — Một nhà kẻ bến đầu kia ở làng Ngọc-anh, tuộc huyện Hương trà, nhiều con mà không gạo. Bảo, bình thường còn không đủ mà nuôi con phải bữa cháo bữa rau, huống là khi cơ cần. Vì thế mà phải đem hai đứa con bốn tuổi và ba tuổi, đem bán cho người phúc, trước là để đỡ được ít gạo cho đỡ đói, sau nữa là chúng nó được nơi nương dựa khỏi phải thiệt thòi. Lòng cha mẹ thương con thật là vô bờ bến chi, chuốn nỗi kẻ đã cách lìa tình ái mà cũng còn suy nghĩ điều hơn thiệt cho chúng nó được ấm no. Nhưng hai đứa con nhỏ dại kia mới ba bốn tuổi, chưa là khi trìu trớm mẹ cha, nào nỡ dứt lìa tình nhụ mẫu, cho nên khi cha mẹ nó ẵm hai anh em nó đi thì chúng nó trì xuống không là không chịu đi thì phải bắt chúng nó bỏ vào thúng mà gánh, thì chúng nó lại nhảy ra nhào lăn xuống đất, nên cha mẹ nó phải lấy cái rổ đạy lại rồi cột kỹ mà gánh đi như là gánh con chửa con thỏ gì vậy, trông thấy rất đỗi thảm thương, thấy đứa nài-nhi lên bốn lên ba mà đã phải bán mình mà báo đền hiếu nghĩa.

Than ôi! trong cái tình cảnh này mà có ai lấy tiền tài mà chẩn cứu sinh-linh, ấy mới là phật sống của muôn nhà đó vậy.

Trộm liều mình. — Ở làng Đa-bộc gần Câu-hai có người chủ rẫy kia trông được một dẫy khoai chừng hai mẫu. Một hôm vào khoảng 7 giờ mai, đứa giữ rẫy chạy về tin cùng chủ rằng có bọn kẻ trộm đang đến moi khoai. Ông chủ nhà lật đật kêu ba bốn đứa gia nhân cùng xách dao gậy ra rẫy khoai thấy một bọn chừng mười người lớn bé già trẻ đang moi khoai, bọn này biết là bọn dân cùng làm biếng vì đói tứ tung nhưng cũng vác dài lẻ lại dọa đánh thì chúng nó nằm xuống cho bọn kia đánh lại bảo đánh cho mạnh để chết luôn. Nghe lời nói ai nỡ nào còn đánh.

INJECTION PEYRARD D'ALGER



Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi.

Trong 232 người ở Hập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD
26, Rue de Grenelle, PARIS
và cũng các nhà thuốc có danh

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợi.

Giá tiền 0$90

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

振 商 號
Tam đại cần
yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tốt và đem làm quà cho bà con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo tây vân vân... chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, cực hợp vệ-sinh hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng, cho nên làm không đủ mà bán; nay bản hiệu vì tiện dùng các ngài ở xa phải gia công chế tạo, phòm đâu có nhỏ giấy-thép thì hàng hóa có thể đến được đầy theo cách Tinh hóa giao ngân (contre remboursement) có in các giá mục, các ngài cần dùng xin cho giấy biết.

Hiệu TCHAN XUONG.
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo ở phố hàng Buồm số nhà 106 Hanoi.

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu này uống đã mát mồ về mắt khan tiếng.

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi



Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra táo phải tìm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MÁU BÒ 1$40

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU:
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rất mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt.
2026

ŒNO KOLA COCA
RƯỢU BỔ
酸 補
J. BLANC (đệ nhất hạng bào-chế)
Ông L. BLANC (người nối-nghiệp)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每 聘 生 者 旺 每 名 旺 沒 喉 醫 欵 樂 精

Bán tại: Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi
2099

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho « Từ-Ngọc-Liên tiện như chữ khái dược thập » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mãn nhiệm và để uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đàm và tống được các chất độc ở trong phổi ra, dù ho gió, ho đàm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại dù ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người dùng qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần dược. Giá mỗi lọ là 0$35, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Hiệu hán, ai muốn mua, hoặc muốn biết ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bép-cầu.



Trị bệnh đau xương
và đau lưng

Những bệnh ta thường mắc phải thì có bệnh đau xương, đau sưng, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tật, cái gốc đều do trong thân thể nhiều chất acide urique mà ra cả.

Thuốc Pilules Foster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể mất hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chất phong đi, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm rất chóng. Thuốc ấy làm cho trong người đỏ chứa, và lọc máu cho chong. Các thứ thuốc Foster bán tại số 26, rue Saint-Ferdinand, Paris-17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán



Tuổi mà người dân-bà phải còng lưng 45 tuổi

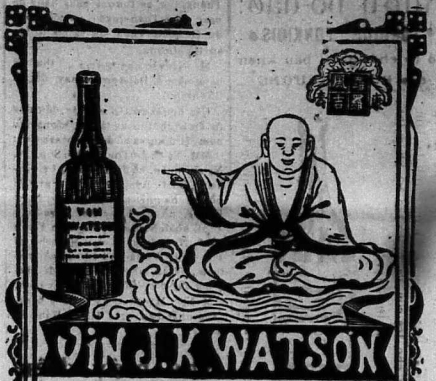
GIỜ VỀ GIÀ

thì thường hay vàng đầu, tác hơi, chóng mặt, luôn luôn, đau thận, đi tảo, hay mệt và khó chịu trong người. Lắc bấy giờ thì những chứng tự máu lại càng hay có. Khi ấy nên uống thuốc điều hòa mà vẫn lương-y ai cũng cho là công-hiệu. Thuốc ấy là:

Dépuratif Richelet

rất công-hiệu trong những bệnh đã kể ra trên này. Dùng nó thì kinh-nguyệt điều hòa, không làm đau đớn gì cả. Thuốc này lại rất hiệu trong những bệnh sau này: đau xương, tự máu ở các huyết-quản và các tiểu-bệnh ngoài da như là hắc-lào, mụn con các nốt mẩn, vân vân. Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to và các hàng thuốc vặt.

Bao giờ cũng công hiệu



Là một thứ rượu bổ mạnh nhất, vì cái phép chế rượu ấy tháo-cứu đã lâu năm, mà cái cách chế rượu ấy tự rất là tinh-vi cẩn-thận.

Nếu thân-thể cần phải dùng chất bổ thật mạnh, dùng rượu ấy tất là hiệu-nghiệm mà chóng được hiệu-nghiệm.

huyết suy, bệnh cần suy,
bệnh ghịp, bệnh ngã nước, v v

Một cốc tí-cơ. Uống hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
69, Phố Paul-Bert. — HANOI
Hỏi mua một lọ con làm mẫu 0$10



ĐƯỜNG SANG LÀO
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

TỪ THAKHEK VỀ VINH

Thứ bảy ở Vientiane về tối chủ-nhật thì sáng thứ hai xe 6-10 chở thơ và hành-khách ở Thakhek về suốt Vinh.



TỪ VINH ĐI THAKHEK

Ngày thứ sáu đúng 7 giờ sáng chạy, chiều thứ bảy đến Thakhek vừa kịp tàu thủy lên Vientiane.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giấy-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu sắp xe cho sẵn.

Hạng tây đi . . . . . : 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi . . . . . : 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghệ-tĩnh ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giấy thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Yên-lý, Thakhek hay là Napé

AI MUỐN LÀM GIÀU
Bỏ ra 20 quan mà may ra được
500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama, có rút số để hoàn lại (Obligation Panama à lots). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong hợp. (Như vậy mỗi ngày đã đành mấy xu, có thì trả nếu giàu có được).

Số nộp tiền ấy đến là được ngay cái số trái-đơn mà cũng mình được quyền rút-hỏi, nhưng là chính đã nộp hết mấy lần nữa rồi, và đến lúc trái-đơn trúng số mà mình được lĩnh nguyên số tiền 20 ấy mỗi tuần được trước sau thế nào cũng trúng một lần số tiền 500.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hồi 15 tháng 10.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY:

250 lô.	500.000 quan	200 lô	2.000 quan
250 lô.	250.000 —	1.250 lô	2.000 —
200 lô.	100.000 —	12.500 lô	1.000 —
200 lô.	10.000 —	1.700.000 trái đơn hoàn lại tiền 400 —	

Nhưng ai muốn mua xin cứ gửi mỗi lần một số trái-đơn mua ra mà thôi.

Cần là được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi lần rút số số nhiều được một chữ bằng số rút đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số nó trúng bằng ấy đồng với chữ trái-đơn số tại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong hợp, hợp ký ngày 12 Mars 1907. Bản hợp ấy là một bản hợp rất công, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải ngại sau cả.

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn đặt các cuộc rút số ấy thì gửi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)